

Visioenen wijzen de weg dat God een God is van ALLE mensen

Preek over Handelingen 2:1-13 (Pinksteren)

Ds. C. Kruijswijk Jansen

Soms droom ik ervan dat alle mensen elkaar met respect behandelen, dat als ze elkaar tegenkomen elkaar een hand geven als teken van vrede en iets aardigs tegen elkaar zeggen. Het is als het visioen dat Jesaja en Micha vertellen, dat alle volkeren van de aarde samenkomen op de berg Sion, en zich daar laten onderwijzen in vrede. De wet, de Tora wordt in hun hart geschreven, de oorlog zullen ze niet meer leren. Zwaarden worden omgesmeed tot ploegscharen, speren tot snoeimessen. Soms droom ik er van.

Het is een droom, een visioen dat vóór ons ligt, want je hoeft het journaal maar aan te zetten om te beseffen dat het zover niet is. Oorlogen worden gevoerd, gebouwen storten in boven arme mensen die voor ons de kleren naaien, kinderen verdwijnen en niemand kan ze vinden.

Als we vandaag twee kinderen dopen dan vraag je je af in welke wereld zij zullen opgroeien. Het is niet voor niets dat de doopouders hebben voorgesteld om vandaag het lied "Op een mooie Pinksterdag" van Annie M.G. Schmidt te zingen, over de vader die met zijn dochter aan het handje door het park loopt, en haar om alle moeilijkheden van haar kleine leventje heenleidt. Maar het meisje wordt groter, de gevaren nemen toe. 'Morgen kan ze zwanger zijn ...' en dat was nog niet de bedoeling. De ouder wordende vader zou zo graag nog eens met zijn dochter aan het handje door het park wandelen. Wat een mooi visioen van geborgenheid. We zullen het zingen tijdens de collecten. Bij het einde van dienst zal het lied "Prayer" klinken, van Andrea Bocelli en Celine Dion. 'Laat dit ons gebed zijn, dat er een veilige plek is zonder geweld, dat iedereen elkaar een hand geeft als teken van vrede en broederschap'.

Liederen als visioenen als wegwijzers van God op ons levenspad. Zo zien jullie je meisjes ook voor je, hun namen verwijzen er aar. Kaat Barbara Dorien: heeft te maken met zuiverheid, met het bijzondere en unieke van een mens, en dat het van God gegeven is. Ik zou zeggen: "Een mooi meisje, zo bijzonder, als een geschenk van God". Norah Elisabeth Gerarda: heeft te maken met God die ons licht is, op wie je vertrouwen kunt, die ons kracht geeft. Ik zou zeggen: "Wat een sterke meid, zo vol vertrouwen, in haar licht God op".

Zonder visioenen is er geen leven. Dat vind je bijvoorbeeld terug bij Joël, een van de kleine profeten in het Oude Testament. Joël profeteert dat zonen en dochters zullen profeteren dat oude mensen dromen dromen en jongeren visioenen zien. Er was ee verschrikkelijke sprinkhanenplaag geweest, het hele land was kaal gevreten, armoede lag op de loer. Troosteloos en angstig, want de mensen hadden het voorgevoel dat deze plaag voorbode was van nog iets veel ergers, van 'De dag des Heren'. Ik betwijfel of die angst terecht is, er zit juist iets beschermends in die dag dat God omziet naar de mensen, maar zij zagen het als een onherroepelijke doemberg.

In die sfeer spreekt Joël over de dromen en de visioenen die opklinken. Als een tegenwicht tegen de doem heft hij de mensen boven hun situatie uit en geeft hen nieuwe krachten. Visioenen en dromen zijn als tekenen van de overzijde die je helpen om staande te blijven in de ellende van het kaalgevreten land. Het is als de laatste regel die we zongen van psalm 68:3 "Gij geeft ons nieuwe krachten". En als de regel in het lied na deze overdenking "Wij spreken met elkaar een taal va hoop en vrede".

Het feest van Pinkeren maakt duidelijk dat er meer is dan wat voorhanden is. Al eeuwen voordat Jezus werd geboren werd het Pinksterfeest gevierd, tot op vandaag, met de naam 'Wekenfeest'. Het Wekenfeest is een oogstfeest, de eerstelingen van de tarweoogst worden naar de tempel gebracht.

De hele oogst is een geschenk van God, zoals het hele leven dat is. Als teken daarvan breng je een handjevol tarwe naar de tempel. Het leven is van God, dat druk je ermee uit. Dit leven krijgt vorm in de Wet, de Tien Woorden die gegeven zijn op de Sinaï. Ook de wetgeving wordt verbonden met het Wekenfeest. De wet bindt de mensen samen; zo wordt het Wekenfeest een nationaal feest. En omdat het Verbond van God en mensen gestalte krijgt, ois het Wekenfeest religieus gefundeerd.

Darom is het Wekenfeest is een van de grote pelgrimsfeesten in Israël. Iedere Jood in het land, en iedere Joodse emigrant in de toenmalig bekende wereld, trekt op naar Jeruzalem. Vandaar de Parten, Elamieten, inwoners van Mesopotamië, enz. Dat zijn allemaal Joodse emigranten, die hun verbondenheid vieren in Jeruzalem. Dáár worden ze aangesproken met 'de grote daden van God'. Dat gebeurt in hun moedertaal, dwz Hebreeuws of Aramees. Het wonder van Pinksteren is dat zij het verstaan, dwz wat ze horen ráákt hen in hu hart, ze geven zich eraan over. 'De grote daden van God' hebben ongetwijfeld te maken met de liefde van God voor mensen, die zo intens is gebleken in Jezus. In Jezus wordt intens duidelijk dat God van mensen houdt. Zelfs als de mensen Jezus uit hun leven uitbannen, laat hij hen niet los in zijn liefde. Vriendschap tot in de dood. Dát is de essentie van het Opstandingsverhaal: God laat ons mensen niet vallen. Het wonder van Pinksteren is dus dat de mensen dat gaan verstaan en ernaar gaan leven.

En dan wordt dit verhaal opgeschreven, en dan gebeurt er een tweede wonder. De schrijver van het boek Handelingen laat al die Joodse pelgrims uit de toenmalig bekende wereld worden tot niet-Joodse bewoners van die wereld. Als heidenen komen ze Jeruzalem binnen, als heidense Parten, Elamieten, inwoners van Mesopotamië, enz. Zij horen die Galileese mannen Aramees spreken, maar zij horen hen in hun eigen taal ... en zij verstaán hen!!! Ze worden geraakt in hun hart en gaan zich ernaar gedragen. Dit wonder is het visioen van de schrijver van Handelingen, het vergezicht dat ook al door Jesaja en Micha is verwoord: de mensen uit álle volkeren naar de berg Sion zullen komen om onderwezen te worden in de woorden van God, en in vrede gaan leven. Toen we afgelopen donderdag dit bijbelverhaal bespraken in de bijbelgroep, zeiden we tegen elkaar: 'Pinksteren is het mooiste feest!'

Natuurlijk, er zijn altijd stoorzenders die roepen "ze zullen wel dronken zijn", de relschoppers, de macho's, de angstigen. Misschien zijn het ook de wanhopigen, die het niet meer kunnen geloven, de mensen die moeten vluchten voor hun leven, bang voor het geweld. Of de moeder wier kinderen verdwenen zijn, of wier zoon op sterven ligt. Sommigen zeggen "Ze zullen wel dronken zijn ". Is dat spot of angst? Of is het onvermogen, en zou je zograag willen, maar kun je het niet meer?!

Visioenen en dromen zijn als wegwijzers van God. Israël heeft dat al vroeg begrepen. Al eeuwenlang leest zij op het Wekenfeest uit het boek Ruth, het verhaal van de Moabitische, de vreemdelinge, de gehate, die op de akker van Boaz wordt gevoed, erbij mag horen en deel uitmaken van het volk Israël. Ruth is hét prototype van de proseliet, de bijwoner, de vreemdeling die wordt opgenomen in het volk. 'Uw volk is mijn volk, uw God is mijn God'.

Het blijft een visioen dat blijft prikken tot op vandaag. De Palestijnen voelen het dagelijks. De kinderen in de nevendienst praten over een moeder en een dochter die elkaar niet kunnen bereiken. Ze zijn Palestijns. Een betonnen muur van acht meter hoog scheidt hen. Een duif vliegt er overheen, houdt hen bij elkaar. De afbeelding van de duif, symbool van de Geest van Pinksteren, staat voorop het liturgieboekje als een kritische notie tot op vandaag. Hoe gaan wij om met onze niet-Nederlanders, hoe welkom zijn ze? Illegaal, strafbaar, detentie, daarmee houden wij ons bezig. Soms noemt men je 'dronken' als je je daar druk over maakt. Soms schaam ik me dat ik Nederlander ben.

Pinksteren geeft een visioen dat indrukwekkend prachtig is én dat je kritisch stemt: ieder mag leven, ieder mens mag toekomst hebben. God is een God van ALLE mensen.

Amen.